

Living the Lotus

Buddhism in Everyday Life

Số báo năm mới

Đặng cho dù không được

Một năm mới tinh

Nichiko Niwano

Chủ tịch Hội Risho Kosei-kai

Quan trọng nhất chính là việc bồi dưỡng con người
Thực hiện những nỗ lực hành động nghiêm túc
hướng tới kỷ niệm 100 năm sáng lập

Xin chúc mừng năm mới.

Bước sang năm mới và ngày mong một mới mẻ mà chúng ta chào đón có thể nói như là ngày đầu tiên không gì thay thế được kể từ khi chúng ta ra đời. Dầu bao nhiêu tuổi đi chăng nữa nhưng những ngày phía trước kể từ hôm nay trở đi sẽ là cuộc đời mới tinh mà lần đầu tiên chúng ta trải nghiệm.

Trong tác phẩm cổ điển của Trung Quốc là “Đại học” có câu nói rằng “Ngày nào cũng là ngày mới với tâm thế mới”.

Người ta kể lại rằng có một bậc minh quân của Trung Quốc cổ đại đã khắc câu này vào chiếc chậu (bồn rửa mặt) mà ông dùng mỗi ngày và ngày ngày niệm nó lên để răn dạy bản thân.

Chúng ta cũng mong muốn biến năm nay thành một năm để tinh tấn một cách khỏe khoắn và đầy sức sống.

Giờ thì tôi xin trình bày “Phương châm năm 2025” tại cuộc họp cán bộ cấp cao của giáo đoàn vào tháng 11 năm ngoái.

“Con người không chỉ dừng lại ở hiện thực mà còn tìm kiếm điều gì đó vĩ đại, điều gì đó quý giá, điều gì đó cao cả vô cùng, và ở đó sẽ nảy sinh tâm hồn gọi là lòng tôn kính. Khi tâm hồn tôn kính này phát triển đầy đủ, chắc

Đặng cho dù không được

chấn mọi người sẽ nhìn lại hiện thực tương đối thấp kém của bản thân nên tâm hồn xấu hổ về điều đó sẽ trở dậy. Điều quan trọng nhất để con người tiến bộ và hoàn thiện là làm phát triển đầy đủ tâm hồn để tôn kính và biết xấu hổ.”

Đứng trên tâm hồn quan trọng đã được chỉ ra trong câu nói thấu tình đạt lý của bậc tiền nhân trên đây, chúng ta hãy thực hiện công việc một cách đầy sức sống xem thông qua đời sống tín ngưỡng, chúng ta mỗi người cùng nhau sẽ làm thế nào để chỉnh đốn tốt gia đình, làm thế nào để dẫn đường chỉ lối tới đạo làm người và hình thành con người cho thanh thiếu niên và trẻ em - những người sẽ gánh vác tương lai, với tư cách là bậc ông bà cha mẹ, với tư cách là người cha người mẹ, với tư cách là vợ chồng, và hơn nữa, kế thừa truyền thống của Nhật Bản để tạo dựng nên một đất nước huy hoàng.

Đây là nội dung gần như là tương tự với năm ngoái và là việc luôn luôn nên coi trọng với tư cách là hội viên hội chúng ta.

Cho tới lúc này, tôi đã xin thừa rằng chúng ta hãy dốc toàn lực vào mệnh đề cơ bản là “trồng người (bồi dưỡng con người)”.

Trong cuốn “Quản Tử” là sách tư tưởng thời cổ đại ở Trung Quốc có câu “Nếu là kế hoạch cho một năm thì nên trồng ngũ cốc. Nếu là kế hoạch mười năm thì nên trồng cây gỗ lớn. Nếu là kế hoạch cả đời thì không gì sánh bằng với trồng người”.

Đây là điều nói lên rằng nếu suy nghĩ về tương lai của cộng đồng địa phương, quốc gia hay thế giới thì chính việc bồi dưỡng con người mới là điều quan trọng nhất. Nền tảng căn bản của điều đó trên hết nằm ở giáo dục tại gia đình. Bởi vì thông qua việc tề gia (chỉnh đốn tốt gia đình), việc giáo dục con người thấu đáo được thực hiện mà việc giáo dục ở trường học mới trở nên đầy đủ hơn, và điều này sẽ góp phần vào việc “trồng người” theo đúng ý nghĩa thật sự.

Trong sách viết bởi thầy Masahiro Yasuoka, người

được biết đến như là cây đa cây đề về tư tưởng phương đông, có câu “Người cha muốn được là đối tượng tôn kính của con cái. Người mẹ muốn được là bầu không khí thương yêu của con cái. Bởi vì, gia đình là nơi gieo mạ của con cái” . Đây là điều gọi là nếu nơi gieo mạ để gây mạ không được chuẩn bị đầy đủ thì không nên mong chờ những việc như thu hoạch vào mùa thu được.

Nhờ việc những người là thế hệ đi trước trong cuộc đời là vợ chồng (thế hệ trẻ), người cha người mẹ (thế hệ trung niên), bậc ông bà cha mẹ (thế hệ người cao tuổi) thực hiện tốt một cách thấu đáo vai trò là điểm xuất phát của việc đào tạo con người như thế này mà tính nhân văn của thanh thiếu niên và trẻ em sẽ tự nhiên được nuôi dưỡng. Hướng tới 100 năm sáng lập hội chúng ta, tôi tha thiết mong muốn chúng ta sẽ nỗ lực hành động một cách nghiêm túc.

Ngoài ra, thái tử Shotoku đã từng nêu ra một câu nói là “Dĩ hòa vi quý (lấy sự hòa hợp làm điều quý giá)” trong điều 1 của Hiến pháp 17 điều. Ngoài ra, về mặt lịch sử, tên gọi quốc gia của Nhật Bản là “Yamato (Đại Hòa)” và chúng ta lấy việc thực hiện nhất quán trước sau như một tinh thần “nền hòa bình lớn lao”, “sự hài hòa lớn lao” làm nền tảng xây dựng đất nước. Truyền thống của Nhật Bản như thế này là thứ có sự tương thông với thế giới và sự nỗ lực hướng tới mục tiêu thực hiện việc đó là vai trò quan trọng của chúng ta.

Chỗ cốt lõi của việc tôn kính, kính trọng là tôn kính bản thân, kính trọng bản thân

Hơn nữa, “tâm hồn tôn kính” có trong phương châm năm nay tức là có mục tiêu vĩ đại, có mong ước tiến bộ và hoàn thiện bản thân. Đây là tâm hồn không bằng lòng với bản thân chưa hoàn thiện hiện tại và cố gắng tiến gần tới cảnh giới cao hơn dù chỉ một chút.

Khi tâm hồn tôn kính như thế phát triển đầy đủ thì người ta sẽ tự nhiên mà nhìn lại bản thân chưa tới nơi tới chốn và tâm hồn biết xấu hổ sẽ nảy sinh. Và bằng cách khuyến răn, kiểm chế bản thân mà sự nỗ lực, sự tinh tấn mới mẻ sẽ bắt đầu.

Trong tâm hồn tôn kính này thì có điều cần coi trọng hơn nữa. Chỗ cốt lõi của việc tôn kính, kính trọng là bản thân tôn kính bản thân và chính mình kính trọng chính mình.

Người không thể tự nhận thức được sự trân quý của bản thân mình thì không thể kính trọng người khác với ý nghĩa đích thực. Đây là điều nói lên rằng phải là người biết sự tôn nghiêm của bản thân mới có thể biết được sự tôn nghiêm của người khác.

Vốn từ đầu việc chúng ta nhận được sinh mệnh trong cuộc đời này là điều kỳ diệu. Nhà giáo dục Yoshio Toi đã diễn đạt như thế này.

“Không một ai được sinh ra trên đời này bằng ý chí của mình. Con người tất cả đều được tạo ra trong cuộc đời này bởi một sức mạnh bí ẩn nào đó. Đó là sinh mệnh, là cuộc đời được ban tặng”

Đây là câu nói vang vọng mạnh mẽ trong tâm hồn chúng ta.

Đồng thời, sinh mệnh của chúng ta đang được cho sống đời nhờ nhận được lên toàn bộ thân thể những ân huệ của sấm la vạn tượng trước hết là của mặt trời, sau đó là mặt trăng hay các ngôi sao, các ngọn núi hay các con sông, không khí và nước, những người xung quanh, động thực vật hay sâu bọ, tới cả những loài vi sinh vật và vi khuẩn.

Càng nhìn kỹ sinh mệnh của mình, tôi càng có cảm xúc căng cứng cơ thể với sự trân quý, sự kỳ lạ và sự đáng biết ơn của nó.

Và trên hết, chúng ta được chỉ dạy rằng con người ai sinh ra cũng đều có năng lực nhận thức được sự giác ngộ của phật, đạo lý của sự chân thực và có sẵn hạt giống để thành phật, nghĩa là phật tánh.

Việc hề thấy ai đó đang gặp rắc rối thì cảm xúc muốn làm gì đó cho họ sục sôi lên cũng là bằng chứng cho thấy sâu thẳm trong tâm hồn đã có sẵn mong ước giống với phật.

Chúng ta lúc thường ngày đi lễ Đức Phật rồi chấp hai tay vào nhau và lễ bái. Trong chúng ta khi làm thế cũng có sẵn tâm hồn giống phật. Vì vậy, việc ngưỡng bái Đức Phật cũng đồng nhất với việc ngưỡng bái phật tánh có trong bản thân mình.

Dù gì thì chúng ta hay có kiêu tự hạ thấp bản thân với những suy nghĩ như “Mình là người chẳng tới nơi tới chốn”.

Tuy nhiên, việc chúng ta tất cả đều được ban tặng sinh mệnh quý giá có thể gọi là những điều kỳ diệu kết thành một khối. Việc có phật tánh giống như phật trú ngụ trong tâm hồn. Và việc mỗi người có sẵn cả năng lực để nhận thức được chân lý và phật pháp lẫn năng lực để tự mình giải quyết vấn đề. Khắc cốt ghi tâm những điều này và tinh tấn với sự tự tin là nền tảng căn bản của lối sống dựa trên phật pháp.

Trong lời của thiền sư Dogen (Đạo Nguyên) là khai tổ của Tào Động tông có câu “Thân mệnh một ngày này là thân mệnh đáng quý, là hình hài đáng quý. Thân tâm có thể tu hành, phải tự mình yêu lấy bản thân. Phải tự kính bản thân”.

Sinh mệnh một ngày này là sinh mệnh đáng quý. Là thân thể đáng quý. Hãy tự mình yêu thương, hãy tự mình kính trọng thân thể và tâm hồn đang tinh tấn con đường phật giáo, nó có sắc thái ý nghĩa như thế.

Từ nay tiếp tục trân quý thân mình, tâm mình đang toàn tâm toàn ý học tập và thực hành con đường của phật — chúng ta luôn muốn tự nhận thức được điều này trong lòng.

Chào đón “mễ thọ” với tuổi暮 88 tuổi, tôi muốn chúng ta cùng học tập và thực hành một cách đầy sức sống

Ngày 20 tháng 3 năm nay, tôi sẽ 87 tuổi, tính tuổi暮 là 88 tuổi, tuổi mà tôi sẽ chào đón cái gọi là “mễ thọ”.

Đây đúng là sinh mệnh được thần phật ban tặng, và tôi muốn bày tỏ lòng biết ơn từ tận đáy lòng với việc được vạn vật thiên địa nâng đỡ để có ngày hôm nay.

Người ta nói rằng con người chỉ có một cha một mẹ nhưng nếu lần ngược về 30 đời ông bà, các cụ các kỵ thì con số đó sẽ vượt quá một tỷ người. Nhờ có vô vàn tổ tiên không thể tưởng tượng hết nối kết nối sinh mệnh chưa từng một lần bị đứt đoạn mà tôi tồn tại ở đây, lúc này.

Trong chuỗi sinh mệnh vĩnh cửu như thế, Đức Khai Tổ đã bước đi trên đường đời với tư cách là Đức Khai Tổ rồi nhập diệt ở tuổi tròn 92. Mẹ tôi cũng đã sống trọn vẹn cuộc đời tròn 85 tuổi với tư cách là mẹ tôi. Nhận được sự sống từ hai bậc phụ mẫu đó, tôi đã bước đi trên đường đời với tư cách là tôi và đã sống tới độ tuổi nửa sau tám mươi. Theo ý nghĩa đó thì tôi không thể nào mà không cảm thấy rằng mỗi người đang truyền lại chiếc que truyền tay cuộc chạy tiếp sức của sinh mệnh.

Đã thế, trong mỗi người đều có cá tính của riêng mình. Nếu ví von với bơi lội thì có lẽ là nó giống như cuộc đua tiếp sức hỗn hợp. Có người giỏi bơi ếch, lại có người giỏi bơi bướm. Mỗi người tiếp tục bơi hết khả năng trong đoạn bơi được phân cho mình với tư cách là thành viên

Đạn cho dù không được

của cuộc đua tiếp sức. Và cuối cùng thì họ trao lại chiếc que truyền tay cho người tiếp theo, nghĩa là con hay cháu của họ. Tôi nhìn nhận rằng đời người không phải là thứ như vậy hay sao ạ.

Khi tuổi đã cao thì mọi việc đều không thể làm được giống như người trẻ nữa. Chân và vùng thắt lưng cũng yếu đi. Tuy nhiên, người ta nói rằng đầu óc càng sử dụng thì càng hoạt động tốt hơn.

Có một câu nói giống như sau đây của Issai Sato, một học giả nho giáo cuối thời Edo. “Còn trẻ mà chịu học thì độ tuổi tráng niên được việc. Còn tráng niên mà chịu học thì về già không suy yếu. Già rồi mà chịu học thì chết đi không suy tàn”

Nếu chúng ta học tập khi còn là thanh thiếu niên thì khi ở độ tuổi tráng niên sẽ làm được việc gì đó. Nếu ở độ tuổi tráng niên mà chúng ta học tập thì dù có già đi nhưng năng lực đó không bao giờ suy yếu đi. Khi đã về già mà vẫn không từ bỏ việc học tập thì cho dù sinh mệnh đã cạn đi chẳng nữa nhưng sự ngưỡng mộ của mọi người hay di sản về mặt tinh thần sẽ không bao giờ suy tàn mà được kế thừa bởi thế hệ tiếp theo, ý nghĩa của câu này là như thế.

Quan trọng nhất là việc học tập với lời thề nguyện rằng mình sẽ giúp ích cho người khác, giúp cho thế giới trở nên hòa bình.

Người ta nói rằng con người nếu học tập thì bên trong tâm hồn sẽ trở nên tươi sáng và trong trẻo giống như những ngôi sao tỏa sáng lấp lánh.

Năm nay tôi cũng mong muốn tiếp tục học tập và thực hành một cách đầy sức sống với với tất cả quý vị và bước đi trên con đường bồ tát (đạo làm người) mà Đức Thích Tôn đã chỉ ra.

(Báo Kosei - Số tháng 1 năm 2025)

